

PORUCHY UČENÍ. SPECIFICKÉ VÝVOJOVÉ PORUCHY ČTENÍ, PSANÍ A DALŠÍCH ŠKOLNÍCH DOVEDNOSTÍ

Petra Řepová

ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení. Specifické vývojové poruchy čtení, psaní a dalších školních dovedností*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-800-7

Autorkou již desátého vydání publikace s názvem *Poruchy učení* je Olga Zelinková, speciální pedagožka, která se danou problematikou jak teoreticky, tak prakticky zabývá celou řadu let.

Aktualizované vydání zpracovává nové poznatky v návaznosti na zahraniční prameny, pojednává o aktuální problematice v oblasti specifických poruch školních dovedností - např. specifika výuky cizích jazyků u žáků s poruchami učení nebo výuka žáků s poruchami učení na vyšších stupních škol.

Jaký je rozdíl mezi integrovaným dítětem s dyslexií a dítětem s příznaky dyslexie? Odpověď na tuto a další otázky nalezneme v první kapitole věnující se základní terminologii a definicím jednotlivých pojmů. Autorka se v této kapitole zmiňuje o neverbálních poruchách učení, které se vyčleňují od poruch souvisejících s řečovou oblastí. Charakteristickým rysem neverbálních poruch učení jsou obtíže v prostorové orientaci. V textu se dále dočteme, že pojem LMD nemůžeme nahrazovat označením ADHD, neboť se jedná o dvě rozdílné kategorie, které mají některé společné znaky.

Následující kapitoly jsou zaměřeny na etiologii, symptomatologii, diagnostiku a reedukaci či kompenzaci specifických poruch učení. S problematikou specifických poruch učení úzce souvisí otázka laterality a pravolevé orientace. Daným otázkám jsou věnovány dvě kapitoly.

Olga Zelinková cituje výsledky výzkumu, jímž se zabývala v roce 2002 Marie Kocurová. Výsledky daného výzkumu upozorňují na významně sníženou úroveň komunikační kompetence u dětí se specifickou poruchou učení. Diference se projevují v těchto oblastech: „... úroveň reakcí byla nižší, než odpovídá věku, dominoval nízký zájem o komunikaci a preferování neverbálních prostředků; ... pokud jedinci žádali o pomoc, nedovedli přesně vyjádřit, co potřebují, nebo pasivně čekali; ... často používali nesprávná pojmenování předmětů". Podrobnější údaje o komunikaci jedinců s SPU nalezneme v kapitole 14.

O LMD či ADHD jsme se již zmiňovali. Kapitola 18 zachycuje základní problematiku a v návaznosti na zahraniční literaturu užívá termín ADHD.

Pojem, který v souvislosti se specifickými poruchami školních dovedností často slyšíme, je dyspraxie. „Děti postižené touto mají obtíže naučit se jist lžičkou, jasně a srozumitelně hovořit, zapínat si knoflíky, jezdit na kole a ve školním věku psát." Protože jde o nepříliš používaný pojem, je mu věnována

celá jedna kapitola.

Kniha zachycuje celou řadu poznatků praktických i teoretických, určených učitelům všech typů škol, pracovníkům poradenských zařízení, rodičům a studentům pedagogiky.